Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003499

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-07-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ОДУВС від 22.09.2026 №533

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дьорова Олена Миколаївна
2. Olena Dorova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 28-08-2026

Спеціальність за освітою: право

Місце роботи здобувача: Головне управління Національної поліції в Одеській області

Код за ЄДРПОУ: 40108740

Місцезнаходження: вул. Єврейська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15990

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.71, 15.81.29

Тема дисертації:

1. Юридико-психологічні засади різновидів психофізичної готовності працівників кримінальної поліції до застосування заходів примусу

2. Legal and psychological principles of the psychophysical readiness of criminal police officers to apply coercive measures

Реферат/анотація:

1. Дисертація зосереджена на всебічному аналізі юридико-психологічних засад різновидів психофізичної готовності працівників кримінальної поліції Національної поліції України до застосування заходів примусу. У роботі проаналізовано нормативно-правову базу, що регламентує застосування заходів примусу та розроблено рекомендації щодо вдосконалення професійної підготовки працівників кримінальної поліції Національної поліції України. Під час наукового дослідження здійснено ретроспективний аналіз наукових підходів до вивчення психофізичної готовності. Уточнено три основні етапи становлення психофізичної готовності, а саме: перший етап (XV ст. – кінець XIX ст.) – виникнення теоретичних передумов та фундаментальне дослідження психофізичної готовності людини до діяльності через різнобічні контексти педагогічної, філософської, психологічної, фізичної та інших наук (Джон Локк, Йо́ганн Ге́нріх Пестало́цці, Д.М. Узнадзе, О.С. Прангішвілі, С.Л. Рубінштейн, Л.В. Кондрашова); другий етап (кінець XIX ст. – до 2000-х

років) – дослідження психофізичної готовності як феномену у різних сферах професійної діяльності: військовій, спортивній та інженерній психології, правоохоронній діяльності (М.Д. Ярмаченко, А.Ф. Линенко, О.М. Пєхота, О.В. Юдіна, О.П. Федик, Г.С. Грибенюк, О.В. Тімченко); третій етап (2000-ні роки - до теперішнього часу) – поглиблене дослідження проблемних питань психофізичної готовності до професійної діяльності (В.Г. Бабенко, Л.А. Кирієнко, В.П. Остапович, О.М. Бандурка, О.М. Цільмак, Д.В. Швець). Встановлено, що психофізична готовність почала активно досліджуватись наприкінці XIX ст. та сьогодні є предметом психологічних, педагогічних юридичних та інших наук. Визначено, що під поняттям «готовність» слід розуміти стан налаштованості особи, який полягає в здатності вчиняти певні дії або уникати їх у різних сферах життєдіяльності. Під поняттям «психологічна готовність» слід розуміти специфічну психічну самоналаштованість особи на щось (певну діяльність або бездіяльність). Під поняттям «фізична готовність» слід розуміти фізичне налаштування особи на активність або пасивність. Під поняттям «стрілецька готовність» слід розуміти налаштованість працівника кримінальної поліції Національної поліції України до правомірного застосування зброї. Під поняттям «тактико-спеціальна готовність» слід розуміти налаштованість до виконання бойових та оперативно-службових завдань в екстремальних ситуаціях. Запропоновано авторське трактування дефініції «психофізична готовність» як цілісного стану особистості, що поєднує когнітивні, емоційно-вольові та фізичні компоненти, необхідні для правомірного й ефективного застосування сили, спецзасобів або зброї. Окреслено складові цієї готовності в межах діючого законодавства України. Досліджено сучасний стан та специфіку основних видів підготовки працівників кримінальної поліції Національної поліції України. Детально проаналізовано взаємозв'язок між психологічною стійкістю, фізичними навичками, майстерністю володіння зброєю та тактичною грамотністю в екстремальних ситуаціях. Виявлено ключові чинники, які впливають на прийняття рішення про застосування примусу під час виконання слідчих (розшукових) дій. Сформульовано науково-практичні рекомендації, спрямовані на модернізацію системи професійного навчання. Запропоновано інтегровані методики формування стресостійкості, розвитку спеціальних фізичних якостей та вдосконалення вогневої підготовки з урахуванням специфіки роботи кримінальної поліції. Обґрунтовано необхідність комплексного підходу, де правовий аспект (законність застосування примусу) нерозривно пов'язаний із техніко-тактичною вправністю працівників кримінальної поліції Національної поліції України. Надано пропозиції щодо шляхів вирішення проблемних питань психологічної підготовки до застосування працівниками кримінальної поліції Національної поліції України заходів примусу під час виконання службових обов'язків, а саме: систематична діагностика психологічного стану працівників кримінальної поліції Національної поліції України та стану психологічної готовності до виконання службових завдань; проведення у підрозділах Національної поліції України занять із підвищення психологічної підготовки; відкриття центрів психологічної реабілітації для працівників Національної поліції України; унормування часу робочого дня з метою розвантаження поліцейського; проведення тренінгів із поліцейськими (групового та індивідуального характеру); запровадження практичних рекомендацій щодо підвищення рівня психологічної готовності працівника кримінальної поліції; забезпечення почуття впевненості щодо прийняття рішень у працівників кримінальної поліції Національної поліції України під час проведення занять із психологічної підготовки; спрямування навчально-формуючих заходів на підвищення психологічної готовності в напрямку подолання почуття тривоги під час виконання працівниками службових обов'язків.

2. The dissertation focuses on a comprehensive analysis of the legal aspects of the psychophysical readiness of criminal police officers to use coercive measures. The work analyzes the regulatory framework regulating the use of coercive measures and develops recommendations for improving professional training of personnel. During the scientific research a retrospective analysis of scientific approaches to the study of psychophysical readiness was carried out. Three main stages of the formation of psychophysical readiness were identified, namely: the first stage (XV century – the end of the XIX century) the emergence of theoretical prerequisites and fundamental research of a person's psychophysical readiness for activity through the diverse contexts of pedagogical, philosophical, psychological, physical and other sciences (John Locke, Johann Henry Pestalozzi, Dmytro Uznadze, Otar Prangishvili, Serhiy Rubinstein, Lidiya Kondrashova); the second stage (the end of the 19th century until the 2000s)

research into psychophysical readiness as a phenomenon in various spheres of professional activity: military, sports and engineering psychology, law enforcement activities (Mykola Yarmachenko, Anatoliy Linenko, Olha Pehota, Olena Yudina, Oleksandr Fedyk, Hryhoriy Hrybenyuk, Oleksandr Timchenko); the third stage (2000s to the present) in depth study of problematic issues of psychophysical readiness for professional activity (Volodymyr Babenko, Liudmyla Kiriyenko, Vasyl Ostapovych, Oleksandr Bandurka, Oleksandr Tsilmak, Dmytro Shvets). It has been established that psychophysical readiness began to be actively studied at the end of the 19th century and today is a subject of psychological, pedagogical, legal and other sciences. It is determined that readiness should be understood as a state of a person's disposition, which consists in the ability to perform certain actions or avoid them in various spheres of life. The concept of psychological readiness should be understood as a specific mental self-attunement of a person to something (a certain activity or inaction). The concept of physical readiness should be understood as a person's physical disposition to activity or passivity. The concept of shooting readiness should be understood as the disposition of a police officer (investigator, operational officer) to a lawful the use of weapons. The concept of tactical and special readiness should be understood as readiness to perform combat and operational -service tasks in extreme situations. The author's interpretation of the definition of "psychophysical readiness" is proposed as a holistic state of the individual, combining cognitive, emotional-volitional and physical components necessary for the lawful and effective use of force, special means or weapons. The components of this readiness are outlined within the framework of the current legislation of Ukraine. The current state and specifics of the main types of training of criminal police officers have been studied. The relationship between psychological resilience, physical skills, weapon mastery, and tactical literacy in extreme situations has been analyzed in detail. Key factors influencing the decision to use force during search and investigation actions have been identified. Scientific and practical recommendations aimed at modernizing the professional training system have been formulated. Integrated methods for forming stress resistance, developing special physical qualities and improving fire training have been proposed, taking into account the specifics of the work of the criminal police. The need for a comprehensive approach has been substantiated where the legal aspect (the legality of the use of coercion) is inextricably linked with the technical and tactical skills of the police officer. Suggestions are made on ways to solve problematic issues of psychological preparation for the use of coercive measures by criminal police officers during the performance of their duties, namely : systematic diagnostics of the psychological state of operational officers and the state of psychological readiness to perform official tasks; conducting psychological training classes in National Police units; opening psychological rehabilitation centers for National Police employees; standardization of working hours in order to relieve the police officer; conducting trainings with police officers (group and individual); introduction of practical recommendations for increasing the level of psychological preparedness of a criminal police officer; ensuring a sense of confidence in decision-making among operational personnel during psychological training sessions; directing educational and training activities to increase psychological readiness in order to overcome feelings of anxiety while performing police duties.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Дьорова О.М., Конєв О.Ю. Окремі аспекти вдосконалення тактико спеціальної підготовки майбутніх поліцейських. Південноукраїнський правничий часопис. 2017. № 4. С. 77-79.

- Дьорова О.М. Етапи становлення наукових поглядів щодо категорії «психофізична готовність». Юридичний науковий електронний журнал. 2018. № 6. С. 30-33.
- Дьорова О.М. Різновиди психофізичної готовності поліцейського кримінальної поліції у контексті нормативно-правового забезпечення. Південноукраїнський правничий часопис. 2019. № 4, т. 3. С. 141-145.
- Дьорова О.М. Роль психологічної підготовки оперативного працівника під час виконання службових повноважень в умовах воєнного стану. Південноукраїнський правничий часопис. 2024. № 4. С. 92-96.
- Дьорова О.М. Психологічна готовність оперативних працівників до застосування заходів примусу. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 5. С.14-16.
- Tsilmak O., Dorova O. General principles of providing psychological assistance for police officers who used firearms to eliminate a person caught while committing serious or very serious crime and attempted to escape. Word of science: Multidisciplinary Scientific edition. 2018. T. 7 (35), Vol. 3 P. 42-45.
- Tsilmak O., Dorova O. Leadership characteristics of the criminal police officer. Norwegian Journal of development of the International Science. 2018 № 24. P. 66-69.
- Dorova O. Definition of the notion «Psychophysical readiness». Visegrad Jurnal on Human Rights. 2019 № 2, vol. 1. P. 75-81.
- Dorova O. Regulation of the USE of firearms in the countries of the European Union as the basis for the psychophysical training of police officers. Danish Scientific Journal. 2020. № 35. Vol. 3: Kobenhavn V Denmark. P. 40-41.
- Дьорова О.М. Психологічні бар'єри під час встановлення контакту в оперативно-розшуковій діяльності Правові та організаційно-тактичні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України: матеріали Всеукр. наук.- практ. інтерн. конф. м. Одеса. 30 жовтня 2020 р. Одеса : ОДУВС, 2020. С. 41-45.
- Дьорова О.М. Деякі проблемні аспекти професійної підготовки працівників кримінальної поліції щодо формування психофізичної готовності до застосування заходів примусу. Правові та організаційно-тактичні засади оперативно-розшукової діяльності Національної поліції України: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 29 жовтня 2021 р., - Одеса : ОДУВС, С.157-160.
- Дьорова О.М. Морально-психологічне забезпечення в системі підготовки працівників Національної поліції України. Спільні дії військових формувань і правоохоронних органів держави: проблеми та перспективи: матер. III Міжнар. науково-практич. конф. м. Одеса. 22 жовтня 2021 р. Військова академія. Одеса. С. 320-321.
- Дьорова О.М. Формування стрілецької готовності працівників кримінальної поліції до застосування вогнепальної зброї. Психологія особистості фахівця в умовах воєнного стану та поствоєнної реабілітації: зб. матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Львів, 24 жовтня 2025 р. Львів.: ЛьвДУВС. 2025. С. 252-255.
- Цільмак О.М., Дьорова О.М. Фактори психофізичної готовності поліцейського до застосування вогнепальної зброї. Службова підготовка як 13 система заходів, спрямованих на удосконалення знань, умінь та навичок працівників Національної поліції України: матеріали Всеукраїнської науково практичної конференції, м. Одеса, 02 листопада 2018 р. Одеса : ОДУВС, 2018. С.76-79.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U103538, 0123U103782

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цільмак Олена Миколаївна

2. Olena M. TSILMAK

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7348-4876

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Євдокімова Олена Олександрівна

2. Olena O. Evdokymova

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4211-7277

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=--MpXdMAAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сахно Артем Петрович

2. Artem P. Sakhno

Кваліфікація: к. ю. н., старший науковий співробітник, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1260-1212

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропівницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабчук Олена Григоріївна
2. Olena H. Babchuk

Кваліфікація: к.психол.н., доц., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5712-909X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Матієнко Тетяна Василівна
2. Tetiana V. Matiienko

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 19.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9695-2222

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Пасько Ольга Миколаївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Пасько Ольга Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Медведенко Надія Василівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна